

Istraživanje 10

Deca vojnici

Istraživanje 10

Deca vojnici

Ovo istraživanje se detaljno bavi jednom važnom oblašću međunarodnog humanitarnog prava - pravilima kojima se zabranjuje regrutovanje dece za borbu. Jedno takvo pravilo zabranjuje regrutovanje dece mlađe od 15 godina u oružane formacije. Kroz film i/ili priče prenosi se iskustvo dece "vojnika" i ukazuje na posledice koje korišćenje dece kao vojnika ima po samu decu, njihove porodice i društvo.

Ciljevi:

- Upoznavanje sa problemom regrutovanja dece u oružane formacije
- Sagledavanje posledica koje korišćenje dece kao vojnika ima po samu decu i društvo
- Upoznavanje sa pravilima koja određuju donju starosnu granicu za regrutovanje dece u oružane formacije

Materijali:

- Fotografije dece vojnika (A4 format)
  - Grafikon: „Koja bi trebalo da bude donja starosna granica za borbe?“
-

AKTIVNOSTI U NEKOLIKO KORAKA

Prvi korak: Voditelj rasporedi fotografije dece vojnika po prostoriji i pozove učesnike da ih u tišini razgledaju. Potom traži od učesnika da izaberu jednu od fotografija i stanu pored nje. Kada to učine, voditelj daje instrukciju da u okviru svojih grupa, formiranih oko jedne fotografije, popričaju o razlozima koji su ih vodili baš ka njenom izboru i o svom ličnom doživljaju dok je posmatraju. Potom, predstavnik sumira razmenu njihove male grupe i izveštava o tome. Ostali članovi ga dopunjuju, ukoliko to žele. Ako se za neku fotografiju odluči samo jedan učesnik, onda on sam iznosi svoje razloge i doživljaj.

Drugi korak: Učesnici ostaju u grupama koje su formirali, pored izabrane fotografije, i dobijaju zadatak da odgovore na dva pitanja:

Koliko godina imaju deca sa te fotografije?

Kakve posledice ima učestvovanje u ratu po ovu decu vojnike, po njihove porodice i društvo u celini?

Svaka grupa dobija veliki papir na kojem zapisuje svoje odgovore koje će, potom, predstavnicima grupe prezentovati velikoj grupi.

Treći korak: Voditelj kratko sumira prethodne prezentacije ukazujući na složenost i ozbiljnost posledica ovog problema. Celoj grupi, potom, postavlja pitanje šta misle koja je to donja uzrasna granica za učestvovanje u ratu, tj. koliko bi godina morali da imaju oni koji bi mogli biti regrutovani u oružane formacije.

Učesnici se pojedinačno kratko izjašnjavaju, a voditelj svaki odgovor beleži na sledećoj skali:

mlađi od 15 g.	od 15 do 17 g.	od 18 do 21 g.	preko 21 g.

Istraživanje 10

Deca vojnici

U sledećem krugu učesnici obrazlažu svoje stavove, posle čega im voditelj pokazuje grafikon: „Koja bi trebalo da bude donja starosna granica za borce?“ (rezultati istraživanja koje je MKCK sproveo u 16 zemalja) i ukazuje na sličnosti i razlike u njihovom mišljenju i mišljenju ispitanika koji su učestvovali u ovom istraživanju.

Četvrti korak: . Sledi kratko izlaganje voditelja o međunarodnim dokumentima koji se odnose na ovu temu i aktuelnim naporima međunarodne zajednice da se podigne donja starosna granica regrutovanja u oružane snage:

a) prema međunarodnom humanitarnom pravu (Dopunski protokol I i II uz Ženevske konvencije iz 1949. godine) regrutovanje dece mlađe od 15 godina u oružane formacije predstavlja kršenje međunarodnog humanitarnog prava.

U članu 77, Dopunskog protokola I iz 1977. godine stoji da su strane u sukobu dužne da preduzmu sve moguće mere da spreče da deca koja nisu dostigla 15 godina starosti direktno učestvuju u neprijateljstvima, a naročito su obavezne da se uzdrže od regrutovanja dece u svoje oružane snage.

b) Regrutovanje dece mlađe od 15 godina i njihovo korišćenje u neprijateljstvima definisano je kao ratni zločin u Statutu Međunarodnog krivičnog suda iz 1998. godine.

c) U Konvenciji o pravima deteta (1989. god.) data je definicija po kojoj je dete svako lice mlađe od 18 godina, ukoliko se u toj zemlji punoletstvo ne stiče ranije. Međutim, članom 38, koji se odnosi na decu i oružani sukob, donja starosna granica za regrutovanje i učestvovanje u neprijateljstvima utvrđena je na 15 godina. Ta donja starosna granica je ista kao ona koja je propisana MHP-om (Dopunski protokoli I i II uz Ženevske konvencije).

d) Nakon više od 10 godina međunarodnih nastojanja, 12. februara 2002. godine je stupio na snagu Opcioni protokol uz Konvenciju o pravima deteta koji se odnosi na učestvovanje dece u oružanim sukobima.

Ovim Protokolom je donja starosna granica za prinudno regrutovanje u oružane snage pomerena na 18, a za dobrovoljno regrutovanje na 16 godina.

Po ovom Protokolu, države moraju da preduzmu sve mere kako bi se sprečilo da pripadnici njihovih oružanih snaga koji nisu navršili 18 godina direktno učestvuju u neprijateljstvima. Osim toga, oružane grupe koje nisu u sastavu oružanih snaga jedne države, ne smeju ni pod kakvim okolnostima da regrutuju ili koriste u neprijateljstvima osobe mlađe od 18 godina.

KLJUČNE IDEJE

- Deca moraju biti zaštićena za vreme oružanog sukoba. Jedan vid zaštite je postojanje donje starosne granice za regrutovanje u oružane formacije.
- Po MHP-u, starosna granica za prisilno ili dobrovoljno regrutovanje u oružane snage je 15 godina. Član 8 Statuta Međunarodnog krivičnog suda smatra regrutovanje dece mlađe od 15 godina ratnim zločinom.
- U februaru 2002. godine stupio je na snagu Opcioni protokol uz Konvenciju o pravima deteta i on predstavlja napredak u zaštiti dece time što donju starosnu granicu podiže na 18 godina za prisilno, a na 16 godina za dobrovoljno regrutovanje.

Deca vojnici

Prilog

Istraživanje 10: Deca vojnici

Deca vojnici

Prilog

Istraživanje 10: Deca vojnici

Deca vojnici

Prilog

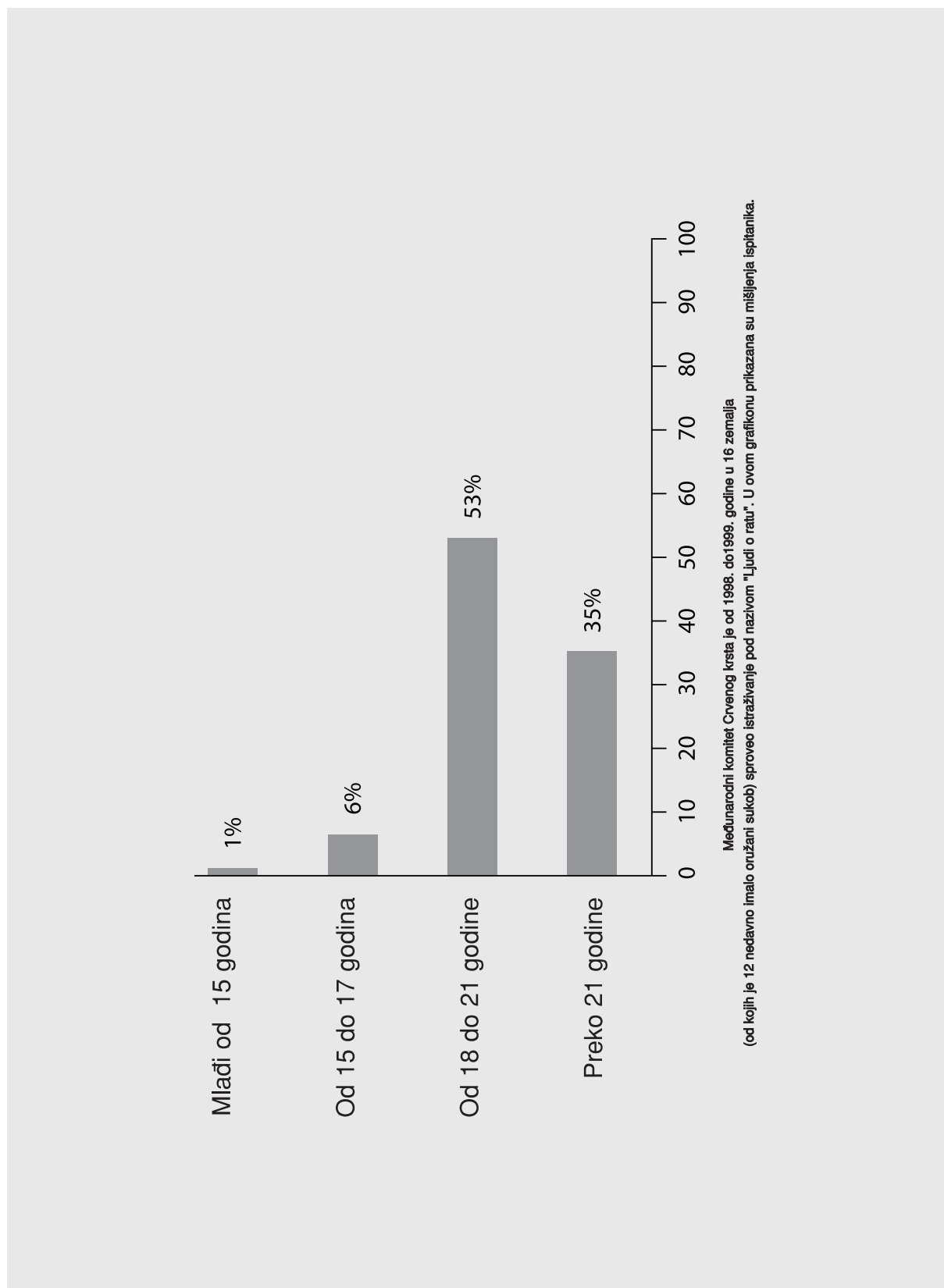

Deca vojnici

Prilog

Istraživanje 10: **Deca vojnica**

MKCK

T2008.111/126